

Myllytullin koulun yhdenvertaisuus- ja tasa- arvosuunnitelma

2022-2025

18.9.2024

**O SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT**

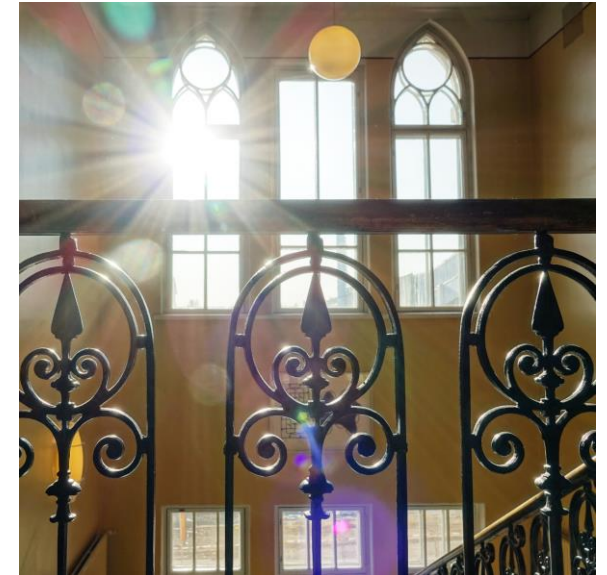
OULU

1. JOHDANTO

- Oulun sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa yhteinen lähtökohta on lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tasavertaisuuden periaatteet ovat tärkeitä kaikkien lapsi- ja nuorisoryhmien toiminnassa. Jokaiselle kouluuyhteisön jäsenelle tulee tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan ja edistää elämäänsä. Oppiva yhteisö mahdollistaa osallisuuden ja aidot vaikutusmahdollisuudet. Yhdenvertaisuutta edistämällä voidaan ehkäistä syrjintää, lisätä ymmärrystä moninaisuutta kohtaan ja ennen kaikkea lisätä kaikkien kouluuyhteisön jäsenten hyvinvointia.” (Oulun kaupungin opetussuunnitelma, luku 4)
- Yhdenvertaisuuslain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.
- Tasa-arvolain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.
- Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan koulumme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2022–2025.

2. TAUSTAA JA KÄSITTEITÄ

- Osallisuudella voidaan keskeisesti tukea yhdenvertaisuuden toteutumista. Syrjintä on henkilön tai ryhmän perusteetonta toisin kohtelua, mikä johtuu iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, ammattiyhdistystoiminnasta, perhesuhteista, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Syrjintää on välitön syrjintä, välillinen syrjintä, häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen tai käsky tai ohje syrjiä. Syrjintää ei kuitenkaan ole sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen.
- Koulun rakenteet, resurssit ja prosessit vaikuttavat siihen, millaiset mahdollisuudet koululla on toteuttaa tasa-arvoista ja yhdenvertaista kasvatusta ja opetusta (Joan Acker 1990). Opetussuunnitelma on keskeisin asiakirja, joka ohjaa koulussa rakenteellisesti toimintaa ja opetusta. Rakenteeksi katsotaan myös erilaiset toimintasuunnitelmat, lainsäädäntö (laki yhdenvertaisuudesta, laki tasa-arvosta, Suomen perustuslaki, ihmisoikeuksien julistus) ja erilaiset sopimukset (Oulun kaupungin toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, kotouttamissuunnitelma ja vammaispoliittinen ohjelma).
- Prosesseilla tarkoitetaan ihmisten tapaa ajatella, puhua ja toimia. Prosessit jakautuvat puolestaan jakoihin (esim. jaot opetus- ja toimintaryhmiin, yleistyksen: tytöt–pojat), vuorovaikutukseen (opetustilanteet, kasvatustilanteet ja välituntikeskustelut), symboleihin (esim. ryhmäsymbolit, värit) ja itsemäärittelyyn (mitä ihminen itse ajattelee häneltä odotettavan). Osa prosesseista on luonteeltaan tiedostamattomia ja tällöin niiden vaikutus omaan toimintaan voi olla vaikeampi havaita. Tärkeitä osa-alueita, joihin prosessien osalta kannattaa kiinnittää huomiota, ovat esimerkiksi oppimiseröjen huomioiminen, opetusmenetelmien yhdenvertaisuus, oman kulttuurin/kielen/identiteetin tukeminen ja sosiaalinen kanssakäyminen sekä yhteydenpito vanhempiin.
- Resursseilla tarkoitetaan koulun tiloja ja välineitä (leikki- ja oppimateriaalit), joiden tulisi sisällöltään edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää tilojen esteettömyyteen ja opetusmateriaaleihin.

3. NYKYTILAN KARTOITUS JA ARVIO YVTA-TILANTEESTA

- Koulumme aikaisemmassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on valittu parin vuoden välein kehittämiskohteet, joiden edistymistä on myös arvioitu ja seurattu. Olemme erilaisten kyselyjen (kouluterveys-, hyvinvointi-, kiusaamiskysely) avulla seuranneet, onko tilanne parantunut/muuttunut. **Kehittämiskohteinamme ovat näiden kartoitusten pohjalta olleet 2016–2025 seuraavat asiat:**
  - Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteet tutuiksi oppilaille ja henkilökunnalle
  - Wilman käytön tehostaminen. Erikseen koulutus maahanmuuttajaperheille. Käytön seuranta kaikkien perheiden osalta ja positiivinen viestintäkulttuuri
  - Nimittelyn vähentäminen ja siihen puuttuminen
  - Lisätään kielitietoisuutta, mikä tukee kaikenlaisia oppijoita
  - Oppilaiden osallisuuden lisääminen oppitunneilla, arvioinnissa ja suunnittelussa
  - Osallisuuden vahvistaminen (liikkuva koulu, kotikoulutoimikunta, oppilaskunta, tukioppilaat ja oppilaiden mukaan ottaminen opetuksen suunnitteluun vahvemmin)

Kehittämiskohteiden arviointi on osoittanut, että olemme edistyneet tavoitteissamme.

Teos: Kim Simonsson, Ystävyys 2022

4. MYLLYTULLIN KOULULLA TOTEUTUVIA YVTA-ASIOITA

Koulun toimintakulttuuri

- yhteisvertaisuustietoisuutta lisääviin koulutuksiin osallistuminen ja oppilaiden työpajoja aiheeseen liittyen (esim. Yhdenvertainen Oulu26 tänä syksynä 9.lk)
- yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon huomioiminen ryhmäjoissa (liikunnassa ja käsityössä sekaryhmät mahdollisuuden mukaan), kuvataidevalinnoissa, ammatinvalinnanohjauksessa, oppiaineissa ja oppimateriaalin valinnassa
- säännöllinen ohjaaminen toisten arvostamiseen, myönteiseen puhetapaan ja vuorovaikutuksen laatuun
- positiivisen toimintakulttuurin vahvistaminen ja positiivisen pedagogiikan vaihtuvat teemat
- kyselyistä saatavan hyvinvointitiedon hyödyntäminen kehittämiskohteiden valinnassa ja koulun toiminnan suunnittelussa
- kiusaamiselta ja häirinnältä suojaavan suunnitelman käyttäminen ja huomioiminen YVTA-suunnitelmissa
- käytössä oleva kasvatustieteiden toimintamalli ja Hyvä olla koulussa -toimintamalli
- koulun järjestyssäännöt
- koulun kansainvälisyysuunnitelma, joka huomioi erilaisia teemapäiviä ja kulttuureja
- tilojen esteettömyys ja sukupuolineutraalit wc-tilat, sekaryhmät li
- tuen järjestelyt ja apuvälineiden käyttö
- S2-opetus ja mahdollisuus oman äidinkielen opetukseen
- erikoisluokkavalintojen läpinäkyvyys ja kriteereiden selkeys toteutuvat
- osallistuminen hankkeisiin, jotka tukevat oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia

Oppilaiden osallistaminen

- oppilaskunnan, tukioppilaiden, liikkuvan koulun ja digiagenttien järjestämä toiminta
- luokkakohtaisia yhdessä tehtyjä sääntöjä
- turvataito- ja tunnekasvatuksen tunnit sovitulla sisällöllä toteutuvat vuosikellon mukaisesti kerran kuukaudessa kaikissa luokissa 1–9 (MYTTY-tunnit), *ryhmätystunti tai tuokio aina lomien jälkeen*

Kodin ja koulun yhteistyö

- monipuolinen yhteistyö kodin ja koulun välillä (esim. Wilma-viestit ja tuntimerkinnät, sähköpostiviestit, yhteydenpito puhelimitse)
- vapaaehtoinen iltakirkko yhteistyössä srk:n kanssa – koulupäivän aikana ei uskonnollisia tilaisuuksia
- aktiivinen vanhempainyhdistyksen toiminta
- avoin ja hyvä tiedottaminen
- Kodin ja koulun -päivän viettäminen
- maahanmuuttajaperheille järjestettävä erillinen vanhempainilta esim. Wilman käytön ohjaukseen liittyen

HALUAN KUULUA PARVEEN (LUMOTEOS 2021, VALVE)

5. KOULUMME KEHITTÄMISKOHTEET 2022-2025

1. Yksinäisyyden vähentäminen ja kohtaamisten mahdollistaminen aikuisten kanssa

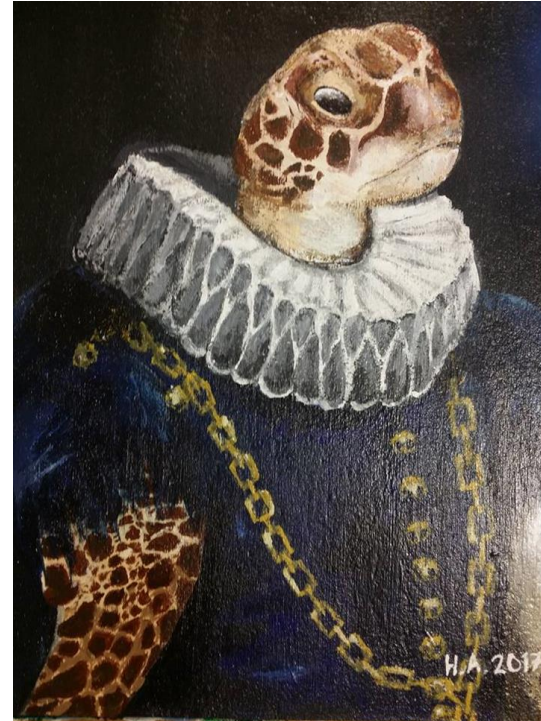
(Kouluterveyskyselyt 2021, kiusaamiseen liittyvät kyselyt, Kokemuksellisen hyvinvoinnin mittaus 08/2021)

2. Kulttuuritietoisuuteen ja sukupuolisensitiivisyyteen liittyvän tiedon lisääminen

(Tarve henkilökunnan kouluttamiseen)

3. Häirinnältä suojaaminen

(Kouluterveyskyselyiden ja kokemuksellisen hyvinvointitiedon mittaukset sekä kiusaamiseen liittyvät kyselyt 2021)

6. TOIMENPITEET JA NIIDEN AIKATAULUTUS

KOHDE	2022-2023	VASTUU	2023-2024	VASTUU	2024-2025	VASTUU
Yksinäisyyden vähentäminen ja kohtaamisten mahdollistaminen aikuisten kanssa	<p>Työpaja oppilaskunnan hallitukselle ja huoltajille 02/2022</p> <p>Ehdotusten koonti kevät 2022</p> <p>Toimenpiteiden käynnistäminen syksyllä 2022</p> <p>Arviointi kevät 2023</p> <p>Mytty-tunnit vuosikellon mukaisesti 1–9 lk</p> <p>SKY-hanke</p> <p>OK</p>	<p>Teemu, Maija, Maria, Saara, Helena</p> <p>Tukioppilaat</p> <p>Nuorisotyöntekijät</p> <p>Koulu yhteisö</p> <p>Turvataitovastaavat, luokanopettaja ja luokanvalvoja</p>	<p>Kouluterveyskysely ja tulokset</p> <p>Uuden kehittämiskohteen valinta, toteutus ja arviointi</p> <p>Mytty-tunnit vuosikellon mukaisesti 1–9 lk</p> <p>OK</p>	<p>Rehtori, oppilashuolto, luokanopettajat ja luokanvalvojat</p> <p>Turvataitovastaavat, luokanopettaja ja luokanvalvoja</p>	<p>Kokemuksellisen hyvinvoinnin mittaus ja tulokset, kouluterveyskysely 2023:</p> <p>Vähennetään yksinäisyyttä sovituilla toimenpiteillä</p> <p>Lisätään ryhmäytymistä ja panostetaan ilmapiiriin erityisesti lomien jälkeen</p> <p>Ryhmiä muodostamiseen, parityöhön ja istumajärjestyksiin sekä oppitunnin aloitukseen sama selkeä malli</p> <p>Mytty-tunnit vuosikellon mukaisesti 1–9 lk</p>	<p>Rehtori, apulaisjohtaja, oppilashuolto, luokanopettajat ja luokanvalvojat</p> <p>Turvataitovastaavat, luokanopettajat ja luokanvalvojaparit sekä ohjaajat</p>
Kulttuuritietoisuus ja sukupuolisensitiivisyys	<p>Kulttuuritietoisuus koulutus ja työpaja syyskuu 2022</p> <p>Työnjaon selkiyttäminen S2-oppilaiden osalta</p> <p>OK</p>	<p>Minttu, Salla, Villa Victor</p> <p>Kv-tiimi</p> <p>S2-opettajat, erityisopettajat, rehtori, opo sekä opettajat</p>	<p><i>Sukupuolisensitiivisyyskoulutus ja työpaja</i></p> <p><i>Koulun toimintarakenteiden ja käytänteiden tarkistus</i></p> <p>OSIN OK</p>	<p>Rehtori</p> <p>Marttu Väisänen tai muu kouluttaja</p>	<p>Kotikansainvälisyyteen liittyvä teemaviikko tai MOK</p> <p>Peruskoulu 50-vuotta MOK, Teemapäivät, Avoimet ovet Kodin ja koulun päivänä</p>	<p>Tiimit, huoltajat, oppilaat, 3. sektori, henkilökunta</p>
Häirinnältä suojaaminen	<p>Someturvapilotti</p>	<p>Apulaisjohtaja, turvataitovastaava,</p>	<p>18.9.2024</p>	<p>Apulaisjohtaja, turvataitovastaava,</p>	<p>Rasminvastainen viikko 03/2024, päivänavaukset</p>	<p>Tiimit, oppilaat, 3. sektori, henkilökunta</p>

7. ARVIOINTI KEHITTÄMISKOHTTEIDEN OSALTA VUOSITTAIN

KEHITTÄMISKOHDE	ONNISTUMISET	HAASTEET	MUUTA
2023			
1.			
2.			
3.			
2024			
1.			
2.			
3.			
2025			
1.			
2.			
3.			

